

25.09.2017

Asia/3

§ 6

Innovaatorahaston käytön periaatteet vuosille 2018-2021

HEL 2017-009908 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti hyväksyä liitteen 1 mukaiset innovaatorahaston käytön periaatteet.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Ida Björkbacka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ehdotus innovaatorahaston käytön periaatteiksi
- 2 Innovaatorahaston säännöt

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti innovaatorahaston perustamisesta 19.6.2002 § 1294, josta lähtien rahaston käytöstä on päättänyt kaupunginhallitus. Hallintosäännön 8 luvun 2 kohdan mukaan innovaatorahaston käytöstä päättää 1.6.2017 alkaen kaupunginhallituksen elinkeinojaosto.

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 § 240 hyväksynyt innovaatorahaston säännöt jotka määrittelevät rahaston tarkoituksen, kartuttamisen, käytön, varojen säilyttämisen, hallinnon ja hoidon, kirjanpidon ja purkamisen.

Tällä päätöksellä elinkeinojaosto linjaa innovaatorahaston hankkeiden tarkemmista arviointikriteereistä, rahoitushaun avaamisesta ja hakemusten käsittelystä, hakijaan ja hankkeeseen kohdistuvista vaatimuksista, hankerahoituksen myöntämisestä ja takaisinperinnästä sekä rahoituksen hakemisesta ja rahoitettujen hankkeiden velvollisuuksista. Innovaatorahaston käytön periaatteisiin ehdotetaan jäljempänä esitettyjä muutoksia. Jatkossa kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytön periaatteiden tarkentamisesta tarpeen mukaan.

Innovaatorahaston sääntöjen ja elinkeinojaoston hyväksymien periaatteiden lisäksi innovaatorahaston käyttö perustuu kulloinkin voimassa oleviin talousarvion noudattamisohjeisiin.

Innovaatorahaston sääntöjen mukaan rahaston tarkoitus on Helsingin osaamisperustan vahvistaminen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinolaisten kanssa. Innovaatorahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, joten rahastoa eivät koske budjettivuoden rajoitukset

Innovaatorahaston sääntöjä tarkistettiin 26.11.2014 jotta sosiaaliset innovaatiohankkeet voisivat hakea rahoitusta ilman suoraa elinkeinoluomisen vaatimusta. Tämän vuoksi rahaston sääntöjen 3 §:ään lisättiin sana osaamisperusta elinkeinoperustan lisäksi. Innovaatorahaston varoja käytetään siis rahaston tarkoituksen mukaisten, joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen. Kaupunginvaltuuston 17.5.2017 (§ 240) tekemästä päätöksestä vuoden 2014 lisäys oli jäänyt pois, joten sääntöjen sisältö tullaan korjaamaan kaupunginvaltuustossa syksyn 2017 aikana. Innovaatorahaston käytön periaatteisiin ja ohjeisiin tällä korjauksella ei ole vaikutusta.

Rahoituksen hakija voi olla kaupungin toimiala, keskushallinto, tytäryhteisö tai kaupunkikonsernin ulkopuolinen toimija kuten korkeakoulu, yritys tai rekisteröity yhdistys.

Rahaston peruspääomaksi siirrettiin vuoden 2001 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä noin 16 miljoonaa euroa. Rahastoon on sen perustamisen jälkeen siirretty varoja uusien innovaatiohankkeiden aloittamisen ja käynnissä olevien innovaatiohankkeiden jatkorahoittamisen turvaamiseksi vuosina 2010–2012 sekä vuoden 2014 tilinpäätöksen yhteydessä yhteensä 35 miljoonaa euroa.

Rahaston toteutunut käyttö on viime vuosina vaihdellut 3,0–3,5 miljoonan euron välillä. Yksittäisten hankkeiden saaman rahoituksen suuruus on vaihdellut kymmenistä tuhansista satoihin tuhansiin euroihin vuodessa.

25.09.2017

Asia/3

Innovaatorahastosta on kaikkiaan rahoitettu yli 100 hanketta. Valtaosa viime vuosien rahoituksesta on osoitettu kaupunkikonsernin hankkeille, joita on ollut myös enemmistö hakijoista. Toiseksi eniten rahoitusta on myönnetty yliopistojen ja korkeakoulujen hankkeille. Muita merkittäviä rahoituskohteita ovat olleet Forum Virium Helsingin perusrahoitus 2006–2015 sekä Teknillisen korkeakoulun ja Aalto-yliopiston kanssa vuosina 2009–2015 toteutettu Innovatiivinen kaupunki -ohjelma.

Innovaatorahaston pääoma syyskuussa 2017 on noin 11,9 miljoonaa euroa. Rahastosta on myönnetty vuodelle 2017 rahoitusta noin 3 miljoonaa euroa ja sidottu vuosille 2018 ja 2019 hankkeiden jatkorahoitukseen noin 2,3 miljoonaa euroa. Vapaa pääoma elokuussa 2017 on noin 6,6 miljoonaa euroa.

Innovaatorahaston käyttöön liittyvät periaatteet on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston, talous- ja suunnitteluosaston, tietotekniikka- ja viestintäosaston sekä oikeuspalveluiden kesken. Osastojen edustajat muodostavat myös innovaatorahaston valmistelusihteeristön ja ohjausryhmän. Valmistelussa on otettu huomioon kokemukset innovaatorahaston toiminnasta sekä luottamushenkilöiltä ja hanketoimijoilta saatu palaute.

Rahoituksen myöntämisen kriteereinä ovat edellisinä vuosina olleet tulevaisuuden osaamis- ja elinkeinoperustan luominen, hankkeiden innovatiivisuus ja ainutlaatuisuus, hankkeiden toteutettavuus sekä hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen. Lisäksi on arvioitu sitä, miten hankkeet toteuttavat kaupungin strategiaa. Nämä kriteerit esitetään säilytettäväksi ennallaan. Innovaatorahaston hausta tiedotetaan jatkossakin kaupungin viestintäkanavissa.

Rahoitusta esitetään jatkossakin myönnettäväksi enintään vuodeksi kerrallaan. Hankerahoitusta voidaan edelleen sitoa useammalle vuodelle. Rahastosta voidaan myöntää kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi. Hankerahoituksen palauttamista voidaan vaatia tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja.

Innovaatorahaston aiempiin käytäntöihin esitetään seuraavia muutoksia:

Priorisoidaan hankkeita, jotka edistävät Helsingin yritysekosysteemin kehittymistä tai kokeilualustojen luomista laajasti

Rahoituksen myöntämisessä esitetään priorisoitavaksi jatkossa sellaisia kaupunkistrategian mukaisia hankkeita, jotka edistävät Helsingin yritysekosysteemin kehittymistä tai kokeilualustojen luomista ja joiden

25.09.2017

Asia/3

kautta rahoituksella edistetään innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä laajasti. Tämän painotuksen myötä rahaston varat hyödyttävät kaupungin elinkeinoperustaa mahdollisimman laajasti.

Yksittäisen yrityksen omaa tuotekehitystä ei rahoiteta innovaatorahastosta, sillä tähän tarkoitukseen voi hakea rahoitusta esimerkiksi innovaatorahoituskeskus Tekesin ohjelmista.

Arvioinnissa huomioidaan kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen parantaminen ja hyvinvoinnin edistäminen ketterien kehitysalustojen kautta

Kaupunginhallitus päätti 4.4.2016 § 297, että tiukkenevassa taloustilanteessa innovaatiotoiminta ja kehittämishankkeet kohdistetaan olemassa olevien palvelujen ja erityisesti käyttäjien kannalta tärkeimpien sekä hallintokuntien toiminnan ja taloudelliselta volyymilta suurimpien peruspalvelujen vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseen palveluiden laajentamisen sijaan. Linjaus huomioitiin vuodelle 2017 vastaanotettujen rahoitushakemusten arvioinnissa.

Innovaatorahaston hakemusten arvioinnissa huomioidaan jatkossakin tavoite parantaa kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palveluita ja hyvinvointia. Rahastolla halutaan kuitenkin mahdollistaa esimerkiksi ketterien kehitysalustojen synnyttäminen ja perinteisten toimintamallien haastaminen myös muissa yhteyksissä kuin kaupunginhallituksen päätöksessä mainituissa peruspalveluissa.

Avataan jatkuva haku

Viime vuosina innovaatorahastolla on ollut vuodessa yksi rahoitushaku, jonka hakuaika on ollut elokuun lopussa. Rajattu hakuaika on hakijoiden kannalta ollut haastava etenkin, jos hankkeille on haettu osarahoitusta myös muista lähteistä. On kaupungin edun mukaista, että innovaatorahaston hankkeille haetaan myös ulkopuolista rahoitusta. Jatkuvalla haulla voidaan tarjota joustava rahoitusinstrumentti, joka on helpommin kytkettävissä muiden rahoituslähteiden aikataulutukseen.

Eesityksen mukaan elinkeinojaosto pyrkii käsittelemään hankehakemuksia neljä kertaa vuodessa (joulu-, helmi-, touko- ja syyskuu). Näissä kokouksissa käsitellään hakemukset, jotka on jätetty viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta. Merkittävät hankehakemukset voidaan poikkeustapauksissa käsitellä myös muuna ajankohtana.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisilla hakijoilla tulee olla yhteistyökumppani kaupungin toimialalta tai keskushallinnosta

Innovaatorahaston haun yhteydessä ulkopuolisilta toimijoilta on aikaisemmin edellytetty Helsingin kaupungin viraston tai tytäryhteisön sitou-

25.09.2017

Asia/3

tumista hankkeeseen. Jatkossa kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tulee olla yhteistyökumppani joltakin Helsingin kaupungin toimialalta tai keskushallinnosta. Kyseiset hakijat toimittavat hankehakemukseen liitteen, josta ilmenee kaupunkiorganisaation sitoutuminen hankkeeseen. Toimintatavalla varmistetaan, että hankkeet ovat vahvasti kytköksissä kaupungin toimintaan ja strategiaan linjauksiin. Myös kaupunkikonsernin tytäryhteisöillä tulee olla sitoutuminen kaupungin toimialalta tai keskushallinnosta.

Kaupungin toimialojen hankkeilla tulee olla toimialajohtajan hyväksyntä. Keskushallinnon toteuttamilla hankkeilla tulee olla osaston johtajan tai liikelaitoksen toimitusjohtajan hyväksyntä

Kaupungin virastojen toteuttamilta hankkeilta on aikaisemmin edellytetty hakuvaiheessa virastopäällikön hyväksyntää. Kaupungin toimialojen toteuttamilla hankkeilla tulee jatkossa olla toimialajohtajan hyväksyntä. Kaupunginkanslian toteuttamilla hankkeilla tulee olla osaston johtajan hyväksyntä.

Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä tulee olla kaupungin edustaja

Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä tulee olla vähintään yksi edustaja Helsingin kaupungilta. Tätä kautta pyritään edistämään kaupungin ja hankkeen välistä vuorovaikutusta ja maksimoimaan hankkeen tuoma hyöty kaupungille. Hankkeen toteuttamiseen liittyvä vastuu on rahoituksen saajan nimeämällä hankevetäjällä. Hankkeen ohjausryhmä ohjaa ja seuraa hankkeen sisällön kehittymistä.

Hankkeiden rahoituksesta päätettäessä otetaan huomioon Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiin liittyvät näkökohdat ja rajoitukset. Innovaatorahaston myöntämä rahoitus saattaa olla esimerkiksi EU-komission asetuksen nro 1407/2013 mukaista de minimis-tukea, mikäli rahoituksen saaja harjoittaa taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla. Rahoitettava hanke saattaa kuulua myös yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen piiriin (komission asetus 651/2014) tai jäädä kokonaan valtioneuvoston päätöksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.09.2017

Asia/3

-
- 1 Ehdotus innovaatorahaston käytön periaatteiksi
 - 2 Innovaatorahaston säännöt

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia